

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์กับตัวอย่างประชากรจำนวน 150 คน เป็นชาย 81 คน
คิดเป็นร้อยละ 54 เป็นหญิง 69 คน คิดเป็นร้อยละ 46

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แสดงความคิดเห็นของผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือเกี่ยวกับ
ปัญหาการสอนลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นของผู้สังเกตการสอนลูกเสือ 3 คน จากโรงเรียน
สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) ที่มีต่อการสอนลูกเสือของ
ผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษาใน
เขตกรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์

ตารางที่ 1 เพศ และอายุของผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

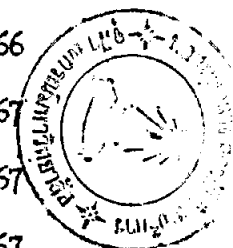
อายุ (ปี)	ชาย		หญิง		รวม	
	N	%	N	%	N	%
20 - 25	6	4.00	12	8.00	18	12.00
26 - 30	15	10.00	23	15.33	38	25.33
31 - 35	27	18.00	19	12.67	46	30.67
36 - 40	18	12.00	10	6.67	28	18.67
41 - 45	14	9.33	5	3.33	19	12.66
45 ขึ้นไป	1	0.67	-	0	1	0.67
รวม	81	54.00	69	46.00	150	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือที่เป็นชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี คือร้อยละ 18.00 รองลงมาคืออายุระหว่าง 36 - 40 คือร้อยละ 12.00 และมีอายุ 45 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.67

ส่วนผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือที่เป็นหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี คือร้อยละ 15.33 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 - 35 ปี คือร้อยละ 12.67 แต่ไม่มีผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือหญิงที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพการทำงานบ้านลูกเสือ ของผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร

ประสภการวม อายุ (ปี)	ต่ำกว่า 5 ปี				6 - 10 ปี				10 ปีขึ้นไป				รวม				รวม	
	ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย		หญิง		ชาย,หญิง	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
20 - 25	3	2.00	12	8.00	3	2.00	-	0	-	0	-	0	6	4.00	12	8.00	18	12.00
26 - 30	12	8.00	23	15.33	2	1.33	-	0	1	0.67	-	0	15	10.00	23	15.33	38	25.33
31 - 35	3	2.00	6	4.00	19	12.67	10	6.67	5	3.42	3	2.00	27	18.00	19	12.67	46	30.66
36 - 40	3	2.00	1	0.67	6	4.00	4	2.67	9	6.02	5	3.42	18	12.00	10	6.67	28	18.67
41 - 45	-	0	1	0.67	5	3.33	1	0.67	9	6.02	3	2.00	14	9.33	5	3.33	19	12.67
45 ขึ้นไป	-	0	-	0	-	0	-	0	1	0.67	-	0	1	0.67	-	0	1	0.67
รวม	21	14.00	43	28.67	35	23.33	15	10.00	25	16.67	11	7.33	81	54.00	69	46.00	150	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือชาย ส่วนใหญ่ร้อยละ 12.67 มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีประสิทธิภาพในการทำงานบ้านลูกเสือมาแล้ว 6 - 10 ปี

ส่วนผู้กำกับ รองผู้กำกับ และวิทยากรลูกเสือหญิง ส่วนใหญ่ร้อยละ 15.33 มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี มีประสิทธิภาพในการทำงานบ้านลูกเสือไม่ถึง 5 ปี

ตารางที่ 3 ตำแหน่งทางลูกเสือของครูผู้สอนลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตำแหน่ง	จำนวน		ชาย		หญิง		รวมชาย,หญิง	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือสำรอง	10	6.67	13	8.67	23	15.34		
รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือสำรอง	8	5.33	8	5.33	16	10.66		
ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือสามัญ	22	14.67	6	4.00	28	18.67		
รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือสามัญ	13	8.67	9	6.00	22	14.67		
ผู้กำกับกองลูกเสือ	20	13.33	20	13.33	40	26.66		
รองผู้กำกับกองลูกเสือ	6	4.00	12	8.00	18	12.00		
ผู้ช่วยผู้ให้การอบรม	1	0.67	—	0	1	0.67		
สอนกอง เกิน	—	0	1	0.67	1	0.67		
รองผู้ตรวจการลูกเสือ	1	0.67	—	0	1	0.67		
รวม	81	54.00	69	46.00	150	100.00		

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนลูกเสือชายร้อยละ 14.67 เป็นผู้กำกับ
กลุ่มลูกเสือสามัญ และครูผู้สอนลูกเสือหญิง ร้อยละ 13.33 เป็นผู้กำกับกองลูกเสือ

ตารางที่ 4 วุฒิทางลูกเสือของครูผู้สอนลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร

วุฒิทางลูกเสือ	จำนวน		หญิง		รวมชาย, หญิง	
	N	%	N	%	N	%
P.T.C สำรอง	13	8.67	15	10.00	28	18.67
P.T.C สามัญ	16	10.67	7	4.67	23	15.33
P.T.C สามัญรุ่นใหญ่	10	6.67	13	8.67	23	15.33
B.T.C สำรอง	13	8.67	17	11.33	30	20.00
B.T.C สามัญ	2	1.33	2	1.33	4	2.67
A.T.C สำรอง	3	2.00	1	0.67	4	2.67
A.T.C สามัญ	5	3.33	12	8.00	17	11.33
C.W.B สำรอง	14	9.33	1	0.67	15	10.00
C.W.B สามัญ	1	0.67	1	0.67	2	1.33
A.L.T.C	2	1.33	—	0	2	1.33
R.W.C	2	1.33	—	0	2	1.33
รวม	81	54.00	69	46.00	150	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนลูกเสือชายร้อยละ 10.67 ผ่านการอบรม
 ชั้น P.T.C สามัญ และครูผู้สอนลูกเสือหญิงร้อยละ 11.33 ผ่านการอบรมชั้น B.T.C
 สำรอง

ตารางที่ 5 ระยะเวลาที่โรงเรียนเปิดสอนลูกเสือกับจำนวนครูสอนลูกเสือของโรงเรียน
ประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

จำนวนปีที่โรงเรียนจัดสอนลูกเสือ	จำนวนครู		หญิง		รวมชาย, หญิง	
	N	%	N	%	N	%
ต่ำกว่า 5 ปี	12	8.00	9	6.00	21	14.00
6 - 10 ปี	23	15.33	17	11.33	40	26.66
10 ปีขึ้นไป	46	30.67	43	28.67	89	59.34
รวม	81	54.00	69	46.00	150	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูสอนลูกเสือชายร้อยละ 30.67 และครูสอนลูกเสือหญิงร้อยละ 28.67 ได้สอนลูกเสือในโรงเรียนที่เปิดสอนลูกเสือมาแล้ว 10 ปีขึ้นไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 การเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับกิจการลูกเสือร่วมกับกรรมการของกองลูกเสือแห่งชาติ ของครูผู้สอนลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

จำนวนครู การเข้าร่วมประชุม	ชาย		หญิง		รวมชาย,หญิง	
	N	%	N	%	N	%
เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรม	26	17.33	13	8.67	39	26.00
ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรม	55	36.67	56	37.33	111	74.00
รวม	81	54.00	69	46.00	150	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูผู้สอนลูกเสือส่วนใหญ่ร้อยละ 74.00 ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับกิจการลูกเสือร่วมกับกรรมการของกองลูกเสือแห่งชาติ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรหรือหาวิธีแก้ไขปัญหเกี่ยวกับ การสอนลูกเสือของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครกับจำนวน ครูสอนลูกเสือ

จำนวนครู การจัดอบรมหรือสัมมนา	ชาย		หญิง		รวมชาย,หญิง	
	N	%	N	%	N	%
โรงเรียนเคยจัดอบรมหรือสัมมนา	56	37.33	45	30.00	101	67.33
โรงเรียนไม่เคยจัดอบรมหรือสัมมนา	25	16.67	24	16.00	49	32.67
รวม	81	54.00	69	46.00	150	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงว่าครูสอนทั้งชายและหญิงร้อยละ 67.33 ได้เคยเข้าร่วม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรหรือหาวิธีแก้ไขปัญหเกี่ยวกับการสอนลูกเสือในโรงเรียนของ ตนเองแล้ว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการสอนกิจกรรมลูกเสือ ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปในกิจการลูกเสือของโรงเรียน

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	ท่านคิดว่าควรจัดสอนลูกเสือตั้งแต่เป็นนักเรียนระดับ ป. 1	32	21.33	49	32.67	35	23.33	34	22.67	67	44.66	83	55.34
2	ท่านคิดว่าไม่ควรจัดสอนลูกเสือในระดับประถมศึกษา	2	1.33	79	52.67	-	0	69	46.00	2	1.33	148	98.67
3	ท่านคิดว่าไม่ควรจัดสอนลูกเสือในโรงเรียน	-	0	81	54.00	-	0	69	46.00	-	0	150	100
4	ท่านคิดว่าครูทุกคนมีความสามารถในการสอนลูกเสือ	58	38.67	23	15.33	43	28.67	26	17.33	101	67.34	49	32.66
5.	ท่านคิดว่าผู้ที่เหมาะสมในการสอนลูกเสือต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถรอบตัว	32	21.33	49	32.67	42	28.00	27	18.00	74	49.33	76	50.67

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ร.ก		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
6	ท่านคิดว่าจำเป็นต้องใช้ผู้ที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ มาช่วยในการสอนลูกเสีย	76	50.67	5	3.33	63	42.00	6	4.00	139	92.67	11	7.33
7	ท่านต้องการให้มีผู้มาช่วยสอนลูกเสียเป็นจำนวนมาก	70	46.67	11	7.33	60	40.00	9	6.00	130	86.67	20	13.33
8	ท่านต้องการให้ทุกคนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเป็นลูกเสีย	77	51.33	4	2.67	68	45.33	1	0.67	145	96.66	5	3.34
9	ท่านคิดว่าการศึกษาการสอนลูกเสียมีประโยชน์แก่นักเรียนโดยตรง	77	51.33	4	2.67	68	45.33	1	0.67	145	96.66	5	3.34

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนลูกเสียร้อยละ 98.67 มีความอยากให้ทุกโรงเรียนจัดสอนลูกเสีย รองลงมา ร้อยละ 96.66 มีความต้องการให้ทุกคนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเป็นลูกเสีย เพราะเห็นว่าการศึกษาการสอนลูกเสียมีประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง และร้อยละ 92.67 คิดว่าจำเป็นต้องใช้ผู้ที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ มาช่วยกันในการสอนลูกเสีย

ตารางที่ 9 ความหนักเห็นของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับครูใหญ่

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.	ครูใหญ่สนใจและเข้าใจในกิจการลูกเสือเป็นอย่างดี	57	38.00	24	16.00	46	30.67	23	15.33	103	68.67	47	31.33
2.	ครูใหญ่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของลูกเสือเป็นอย่างดี	67	44.67	14	9.33	51	34.00	18	12.00	118	78.67	32	21.33
3.	ครูใหญ่คอยติดตามผลของการสอนลูกเสืออย่างสม่ำเสมอ	51	34.00	30	20.00	39	26.00	30	20.00	90	60.00	60	40.00
4.	ครูใหญ่ให้ความสำคัญแก่ผู้สอนลูกเสือเป็นอย่างดี	51	34.00	30	20.00	37	24.67	32	21.33	88	58.67	62	41.33
5.	ครูใหญ่ลงมาช่วยสอนลูกเสือเป็นครั้งคราว	32	21.33	49	32.67	14	9.33	55	36.67	46	30.66	104	69.34
6.	ครูใหญ่เข้าร่วมประชุมและร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ	48	32.00	33	22.00	31	20.67	38	25.33	79	52.67	71	47.33

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7	ครูใหญ่พยายามเผยแพร่งานด้านลูกเสือให้บุคคลรอบข้างเข้าใจ	58	38.67	23	15.33	37	24.67	32	21.33	95	63.34	55	36.66
8	ครูใหญ่ส่งเสริมให้ลูกเสือของโรงเรียนทำเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน	69	46.00	12	8.00	54	36.00	15	10.00	123	82.00	27	18.00
9	ครูใหญ่ให้การสนับสนุนกิจการลูกเสือในสถานต่าง ๆ	69	46.00	12	8.00	49	32.67	20	13.33	118	78.67	32	21.33

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่าครูผู้สอนลูกเสือร้อยละ 82.00 เห็นควยวาคครูใหญ่ส่งเสริมให้ลูกเสือของโรงเรียนทำเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน รองลงมาร้อยละ 78.67 เห็นควยวาคครูใหญ่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของลูกเสือและให้การสนับสนุนกิจการลูกเสือในสถานต่าง ๆ เป็นอยางดี และร้อยละ 68.67 มีความเห็นวาคครูใหญ่สนใจและเข้าใจในกิจการลูกเสือเป็นอยางดี

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับครูสอนลูกเสือ

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	ท่านเข้าใจวัตถุประสงค์ของลูกเสือเป็นอย่างดี	71	47.33	10	6.67	55	36.67	14	9.33	126	84	24	16
2	ท่านเข้าใจและรู้เรื่องพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือเป็นอย่างดี	61	40.67	20	13.33	33	22.00	36	24.00	94	62.67	56	37.33
3	ท่านมีความแม่นยำในหลักสูตรและเนื้อหาของลูกเสือ	43	28.67	38	25.33	27	18.00	42	28.00	70	46.67	80	53.33
4	ท่านมีความสามารถในการสอนเกมให้กับลูกเสือ	68	45.33	13	8.67	45	30.00	24	16.00	113	75.33	37	24.67
5	ท่านสามารถร้องเพลงประกอบการสอนได้	64	42.67	17	11.33	49	32.67	20	13.33	113	75.33	37	24.67
6	ท่านมีความกระตือรือร้นที่จะสอนลูกเสือทุกครั้ง	58	38.67	23	15.33	53	35.33	16	10.67	111	74.00	39	26.00
7	ท่านอยากให้มีผู้ช่วยสอนหลาย ๆ คนในแต่ละครั้ง	72	48.00	9	6.00	64	42.67	5	3.33	136	90.67	14	9.33
8	ท่านสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของลูกเสือได้โดยไม่ตองปรึกษาผู้อื่น	29	19.33	52	34.67	10	6.67	59	39.33	39	26.00	111	74.00
9	ท่านทำบันทึกการสอนล่วงหน้าทุกครั้งก่อนสอนลูกเสือ	48	32.00	33	22.00	46	30.67	23	15.33	94	62.67	56	37.33

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
10	ท่านเตรียมกิจกรรมและอุปกรณ์ล่วงหน้าทุกครั้ง ก่อนสอนลูกเสือ	58	38.67	23	15.33	52	34.67	17	11.33	110	73.34	40	26.66
11	ท่านคิดว่าควรให้ทุกฝ่ายร่วมมือในการจัดกิจกรรม ลูกเสือในโรงเรียน	77	51.33	4	2.67	68	45.33	1	0.67	145	96.66	5	3.34
12	ท่านคิดว่าผู้ร่วมงานทุกคนในโรงเรียนให้ความ ร่วมมือต่อกิจกรรมลูกเสือเป็นอย่างดี	33	22.00	48	32.00	28	18.67	41	27.33	61	40.67	89	59.33
13	ท่านรักในกิจกรรมลูกเสือสามารถสละเวลาและ ความคิดได้อย่างเต็มที่	68	45.33	13	8.67	54	36.00	15	10.00	122	81.33	28	18.67
14	ท่านพร้อมเสมอที่จะเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อเป็น แนวทางให้ลูกเสือประพฤติปฏิบัติชอบอย่างถูก ต้อง	76	50.67	5	3.33	69	46.00	-	0	145	96.67	5	3.33

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนลูกเสือร้อยละ 96.67 มีความพร้อม
เสมอที่จะรับตัวอย่างที่ดีเพื่อเป็นแนวทางให้ลูกเสือประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง รวมทั้งมี
ความคิดว่าทุกฝ่ายควรร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน รองลงมาคือร้อยละ
90.67 มีความต้องการให้มีผู้ช่วยสอนหลาย ๆ คนในแต่ละครั้ง และร้อยละ 84 มีความเข้าใจ
วัตถุประสงค์ของลูกเสือเป็นอย่างดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับผู้ปกครอง

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในกิจการลูกเสือเป็นอย่างดี	40	26.67	41	27.33	37	24.67	32	21.33	77	51.34	73	48.66
2	ผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจการลูกเสือในโรงเรียนเป็นอย่างดี	21	14.00	60	40.00	27	18.00	42	28.00	48	32.00	102	68.00
3	ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของกิจการลูกเสือ	43	28.67	38	25.33	32	21.33	37	24.67	75	50.00	75	50.00
4	ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	60	43.33	16	10.67	47	31.33	22	14.67	112	74.66	38	25.34
5	ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของลูกเสือเป็นอย่างดี	48	32.00	33	22.00	35	23.33	34	22.67	83	55.33	67	44.67
6	ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสนับสนุนเข้าร่วมในกิจกรรมของลูกเสือในทุกโอกาสเท่าที่จะทำได้	54	36.00	27	18.00	39	26.00	30	20.00	73	62.00	57	38.00

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7	ผู้ปกครองส่วนใหญ่ท้อใจตามผลเกี่ยวกับ กิจการลูกเสียตลอดเวลา	15	10.00	66	44.00	20	13.33	49	32.67	35	23.33	115	76.67
8	ผู้ปกครองส่วนใหญ่สับสนให้เด็กใน ปกครองเรียนลูกเสีย	47	31.33	34	22.67	43	28.67	26	17.33	90	60.00	60	60.00
9	ผู้ปกครองส่วนใหญ่ เห็นคุณค่าที่เด็กใน ปกครองจะไ้รับจากการเรียนลูกเสีย	28	18.67	53	35.33	24	16.00	45	30.00	52	34.67	98	65.33

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่าแม่ครูผู้สอนลูกเสียร้อยละ 74.66 เห็นด้วยว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
ลูกเสียในโรงเรียน แต่ร้อยละ 76.67 เห็นว่าผู้ปกครองไม่ได้ติดตามผลเกี่ยวกับกิจการลูกเสีย และร้อยละ 65.33 เห็นว่าผู้ปกครอง
ไม่เห็นคุณค่าที่เด็กในปกครองจะไ้รับจากการเรียนลูกเสีย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ความถี่เห็นของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับผู้เรียน

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	ผู้เรียนให้ความสนใจที่จะเรียนลูกเสือ	67	44.67	14	9.33	62	41.33	7	4.67	129	86.00	21	14.00
2	ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นที่จะเรียนลูกเสือ	14	9.33	67	44.67	15	10.00	54	36.00	29	19.33	121	80.67
3	ผู้เรียนมาเรียนตรงเวลาทุกครั้ง	45	30.00	36	24.00	46	30.67	23	15.33	91	60.67	59	39.33
4	ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์ที่จะมาเรียนทุกครั้ง	40	26.67	41	27.33	38	25.33	31	20.67	78	52.00	72	48.00
5	ผู้เรียนพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับ	70	46.67	11	7.33	62	41.33	7	4.67	132	88.00	18	12.00
6	ผู้เรียนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เป็นอย่างดี	69	46.00	12	8.00	61	40.67	8	5.33	130	86.67	20	13.33
7	ผู้เรียนแต่งกายเป็นระเบียบเสมอแม้จะไม่ในวันเรียนลูกเสือ	36	24.00	45	30.00	25	16.67	44	29.33	61	40.67	89	59.33
8	ผู้เรียนรักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกายเป็นอย่างดี	35	23.33	46	30.67	29	19.33	40	26.67	64	42.66	86	57.34

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
9	ผู้เรียนให้ความสนใจต่อกิจกรรมตามผล การเรียนรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	53	35.33	28	18.67	47	31.33	22	14.67	100	66.66	50	33.34
10	ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	64	42.67	17	11.33	54	36.00	15	10.00	118	78.67	32	21.33
11	ผู้เรียนสามารถนำเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม ได้	75	50.00	6	4.00	69	46.00	-	0	144	96.00	6	4.00

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 96.00 เห็นด้วยว่าผู้เรียนสามารถนำเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ ร้อยละ 88.00 คิดว่าผู้เรียนพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับ และร้อยละ 86.67 เห็นด้วยว่าผู้เรียนให้ความร่วมมือกับ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เป็นอย่างดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ความถี่เห็นของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับงบประมาณ

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	กองลูกเสือของโรงเรียนได้รั้งงบประมาณจากโรงเรียนช่วยในด้านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอ	37	24.67	44	29.33	18	12.00	51	34.00	55	36.67	95	63.33
2	ทางโรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณไว้ให้กับกองลูกเสือโดยเฉพาะ	31	20.67	50	33.33	26	17.33	43	28.67	57	38.00	93	62.00
3	กองลูกเสือของโรงเรียนได้รับอนุญาตให้กำหนดงบประมาณการใช้จ่ายประจำปี	39	26.00	42	28.00	38	25.33	31	20.67	77	51.33	73	48.67
4	กองลูกเสือหากเงินที่จะใช้จ่ายอุปกรณ์เครื่องใช้อยู่เสมอ	44	29.33	37	24.67	40	26.67	29	19.33	84	56.00	66	44.00
5	ในการใช้จ่ายเงินของกองลูกเสือไม่มีการปรึกษาหารือก่อนการใช้จ่ายเงิน	16	10.67	65	43.33	19	12.67	50	33.33	35	23.34	115	76.66
6	มีการวางแผนปรึกษาหารือในการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องใช้ชนิดต่าง ๆ ตลอดเวลา	62	41.33	19	12.67	51	34.00	18	12.00	75	50.00	37	24.67

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7	มีผู้สนใจในการใช้จ่ายเงินของกองทุนสื่อ	15	12.67	62	41.33	12	8.00	57	38.00	51	20.67	119	79.33
8	ทางกองทุนสื่อได้ใช้จ่ายเงินอย่างจำเป็น												
	และประหยัด	73	48.67	8	5.33	66	44.00	3	2.00	139	92.67	11	7.33
9	การหารายได้เข้ากองทุนสื่อหาได้ช่วย												
	ความยากลำบากอย่างมี	57	38.00	24	16.00	53	35.33	16	10.67	110	73.33	40	26.67

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนลูกเสือร้อยละ 92.67 เห็นด้วยว่ากองทุนสื่อของโรงเรียนได้ใช้จ่ายเงินอย่างจำเป็นและประหยัด รองลงมาคือร้อยละ 75.33 เห็นว่าได้มีการวางแผนบริหารหรือในการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องใช้ชนิดต่าง ๆ ตลอดเวลา และร้อยละ 73.33 เห็นด้วยว่าการหารายได้เข้ากองทุนสื่อหาได้ช่วยความยากลำบากอย่างมี

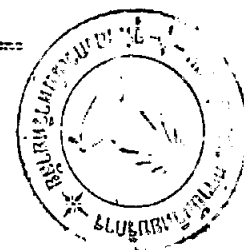
ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	ท่านคาดว่าอุปกรณ์ที่จะใช้ช่วยในการสอนลูกเสือ	54	36.00	27	18.00	44	29.33	25	16.67	98	65.33	52	34.67
2	ท่านสามารถสร้างอุปกรณ์การสอนได้โดยตนเอง	59	39.33	22	14.67	47	31.33	22	14.67	106	70.66	44	29.34
3	มีหน่วยกลางในการจัดทำอุปกรณ์ประกอบการสอนลูกเสือ	29	19.33	52	34.67	28	18.67	41	27.33	57	38.00	93	62.00
4	ท่านมีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์หลังจากใช้แล้วอย่างเรียบร้อยทุกครั้ง	42	28.00	39	26.00	43	28.67	26	17.33	85	56.67	65	43.33
5	ครูสอนลูกเสือแต่ละกองต่างก็เก็บอุปกรณ์ของตนเอง	27	18.00	54	36.00	23	15.33	46	30.67	50	33.33	100	66.67
6	โรงเรียนของท่านจัดห้องหรือสถานที่สำหรับเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการลูกเสือของโรงเรียนโดยเฉพาะ	41	27.33	40	26.67	37	24.67	32	21.33	78	52.00	72	48.00

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7	ท่านมีงบประมาณที่จะจัดซื้ออุปกรณ์อย่างเพียงพอ	27	18.00	54	36.00	16	10.67	53	38.33	43	28.67	107	71.33
8	ท่านมีอุปกรณ์ที่ใช้อย่างเหมาะสมเพียงพอเพียงในแต่ละครั้ง	28	18.67	53	35.33	24	16.00	45	30.00	52	34.67	98	65.33
9	ท่านปรึกษาหารือเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ระหว่างผู้สอนลูกเสียด้วยกันทุกครั้ง	54	36.00	27	18.00	46	30.67	23	15.33	100	66.67	55	33.33

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนลูกเสียร้อยละ 70.66 สามารถสร้างอุปกรณ์การสอนได้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ ร้อยละ 66.67 ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ระหว่างผู้สอนลูกเสียด้วยกันทุกครั้ง และร้อยละ 65.33 เห็นควรวางทศอุปกรณ์ที่จะใช้ช่วยในการสอนลูกเสีย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ความถี่เห็นของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับสถานที่

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	ท่านอยากสอนลูกเสือในสนามมากกว่าในห้องเรียน	73	48.67	9	5.33	60	40.00	9	6.00	133	88.67	17	11.33
2	ท่านต้องการให้โรงเรียนมีสนามเพื่อที่จะใช้สอนมากกว่าปัจจุบัน	69	46.00	12	8.00	52	34.67	17	11.33	121	80.67	29	19.33
3	ท่านคิดว่าในโรงเรียนมีบริเวณที่ใช้สอนลูกเสือน้อยเกินไป	55	36.67	26	17.33	50	35.33	19	12.67	105	70.00	45	30.00
4	ท่านคิดว่าท่านสามารถใช้บริเวณของโรงเรียนในการสอนลูกเสือได้อย่างเต็มที่	69	46.00	12	8.00	50	33.33	19	12.67	119	79.33	31	20.67
5	ท่านคิดว่าบริเวณในโรงเรียนเหมาะที่จะใช้สอนลูกเสือ	49	32.67	32	21.33	42	28.00	27	18.00	91	60.67	59	39.33
6	เวลาสอนลูกเสือมีเสียงรบกวนมากเกินไปจากภายนอก	42	28.00	39	26.00	34	22.67	35	23.33	76	50.67	74	49.33

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ		ชาย				หญิง				รวม			
		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่		ใช่		ไม่ใช่	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
7	มีการใช้สนามกีฬาของกับวิชาอื่น	46	30.67	35	23.33	41	27.33	28	18.67	07	58.00	63	42.00
8	มีสนามไม่พอกับจำนวนลูกเสือเวลาสอน	52	34.67	29	19.33	46	30.67	23	15.33	98	65.34	52	34.66
9	ผู้สอนสามารถใช้สนามรวมกันได้โดยยงคิ	60	40.00	21	14.00	44	29.33	25	16.67	104	69.33	46	30.67
10	หากมีความการสอนลูกเสือสามารถใช้สถานที่ใดทุกแห่งตามแต่ความเหมาะสม	78	52.00	3	2.00	66	44.00	3	2.00	144	96.00	6	4.00

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนลูกเสือร้อยละ 96.00 เห็นควยว่าการสอนลูกเสือสามารถใช้สถานที่ใดทุกแห่งตามแต่ความเหมาะสม รองลงมาคือร้อยละ 88.67 ต้องการสอนลูกเสือในสนามมากกว่าในห้องเรียน และร้อยละ 80.67 ต้องการให้โรงเรียนมีสนามเพื่อที่จะใช้สอนมากกว่าปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของครูผู้สอนลูกเสือเกี่ยวกับเรื่องเวลา

ข้อ		ชาย		หญิง		รวม	
		N	%	N	%	N	%
1	ระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้สอนลูกเสือคือ						
	1 ชั่วโมง	23	15.33	18	12.00	41	27.33
	1½ ชั่วโมง	38	25.33	45	30.00	83	55.33
	2 ชั่วโมง	20	13.33	6	4.00	26	17.33
2.	ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสอนลูกเสือ คือ						
	เช้า	6	4.00	10	6.67	16	10.67
	กลางวัน	9	6.00	3	2.00	12	8.00
	เย็น	66	44.00	56	37.33	122	81.33
3	โรงเรียนควรจัดเวลาสอนลูกเสือไว้						
	ช่วงเวลาแรกของวัน	6	4.00	10	6.67	16	10.66
	หลังรับประทานอาหารกลางวัน	9	6.00	2	1.33	11	7.33
	เวลาสุดท้ายก่อนโรงเรียนเลิก	65	43.33	56	37.33	121	80.67
	ตามแต่ความสะดวกของโรงเรียน	1	0.67	1	0.67	2	3.33
4	วันที่เหมาะสมในการสอนลูกเสือคือ						
	วันจันทร์	12	8.00	13	8.67	25	16.67
	วันศุกร์	56	37.33	48	32.00	104	69.33
	วันเสาร์	5	3.33	3	2.00	8	5.33
	แล้วแต่ความสะดวกของโรงเรียน	8	5.33	5	3.33	13	8.67

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ		ชาย		หญิง		รวม	
		N	%	N	%	N	%
5	เวลาที่ผู้ปกครองสะดวกในการมารับ						
	ส่งให้เด็กในปกครองเรียนลูกเสือคือ						
	ก่อนเวลาเรียน	3	2.00	-	0	3	2.00
	ในเวลาเรียน	55	36.67	57	38.00	112	74.67
6	นอกจากเวลาเรียน	21	14.00	12	8.00	33	22.00
	เวลาใดก็ได้	1	0.67	1	0.67	2	1.33
	ถ้าจะบรรจุวิชาลูกเสือไว้ในหลักสูตร						
	ควรจัดไว้ในสาขา						
	คณิตศาสตร์	-	0	-	0	-	0
	วิทยาศาสตร์	-	0	-	0	-	0
	สังคมศึกษา	4	2.67	4	2.67	8	5.33
	ภาษาไทย	-	0	-	0	-	0
	ภาษาอังกฤษ	15	10.00	10	6.67	25	16.67
	ศิลปะศึกษา	8	5.33	10	6.67	18	12.00
	พลานามัย	27	18.00	20	13.33	47	31.33
	กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	27	18.00	24	16.00	51	34.00
	วิชาใดก็ได้	-	0	1	0.67	1	0.67

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนลูกเสือร้อยละ 55.33 ของจำนวนครูทั้งหมด เห็นว่าระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้สอนลูกเสือ คือ $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง ร้อยละ 31.33 ของจำนวนครูทั้งหมดเห็นว่าช่วงเวลาเย็นเป็นเวลาที่เหมาะสมในการจัดสอนลูกเสือ ร้อยละ 30.67 ของจำนวนครูทั้งหมดเห็นว่าโรงเรียนควรจัดเวลาสอนลูกเสือไว้ช่วงเวลาสุดท้ายก่อนโรงเรียนเลิก ร้อยละ 69.33 ของจำนวนครูทั้งหมด เห็นว่าวันศุกร์เป็นวันที่เหมาะสมในการจัดสอนลูกเสือ ร้อยละ 74.67 ของจำนวนครูทั้งหมด เห็นว่าเวลาที่ผู้ปกครองสะดวกในการมารับส่งเด็กในปกครองให้เรียนลูกเสือคือในเวลาเรียน และร้อยละ 34 ของจำนวนครูทั้งหมด เห็นว่าควรจะมีบรรจุวิชาลูกเสือไว้ในหลักสูตรในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การสังเกตกิจกรรมการสอนลูกเสือของ โรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 17 ผลการสังเกตกิจกรรมการสอนลูกเสือ

โรงเรียน ข้อ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	รวม	
																45	%
1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	45	100.00
2	-	3	3	2	-	2	3	2	3	3	3	2	3	3	2	34	76.56
3	2	2	1	1	3	3	3	2	1	1	2	2	1	1	3	28	62.22
4	2	2	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	2	2	1	22	48.89
5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	45	100.00
6	3	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	3	3	3	2	37	82.22
7	3	2	-	-	3	2	-	2	-	-	2	3	2	-	3	22	48.89
8	2	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	3	2	2	34	75.56
9	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	45	100.00
10	-	3	2	-	3	1	2	2	-	-	1	3	2	1	2	22	48.89
11	2	2	3	3	2	2	3	3	3	2	2	3	2	3	3	38	84.44
12	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	45	100.00
13	2	3	2	2	3	3	2	2	3	3	2	2	2	3	2	36	80.00
14	1	2	1	2	2	3	2	2	3	2	1	3	2	2	3	31	68.89
15	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	34	75.56

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	โรงเรียน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	รวม	
																		45
16		2	2	2	3	3	2	2	2	3	1	1	3	2	3	3	34	75.56
17		3	3	3	2	3	2	3	2	2	2	3	3	2	2	2	37	82.22
18		2	1	1	-	2	2	2	1	1	-	-	2	2	1	2	19	42.22
19		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	45	100.00
20		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
21		-	2	1	1	-	-	1	-	-	1	-	1	1	-	-	7	15.56
22		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	45	100.00
23		3	-	-	3	2	3	1	3	3	-	-	2	3	3	2	28	62.22
24		-	3	3	-	1	-	2	-	-	3	3	1	-	-	1	17	37.78
25		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	45	100.00
26		3	-	-	3	-	3	-	2	3	-	-	-	-	2	-	16	35.56
27		3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	6.67
28		1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4.44
29		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
30		-	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	36	80.00

จากตารางที่ 17 คะแนนรวม 45 หมายถึงจำนวนคะแนนที่ได้จากผู้สังเกต 3 คน จากโรงเรียน 15 แห่ง แต่ละคนถือเป็น 1 คะแนน ถ้าไม่ใช่หรือไม่เห็นด้วยถือเป็น 0 คะแนน

ผลจากตาราง ผู้สังเกตเห็นว่าผู้สอนจัดเตรียมการสอนและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอน มาพร้อมและพอเหมาะกับจำนวนลูกเสือเป็นอย่างดี สามารถเลือกกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของลูกเสือ รวมทั้งผู้สอนแต่งกายได้อย่างถูกต้องและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกเสือได้ และผู้สังเกตได้สังเกตเห็นว่าผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจ ส่วนอุปกรณ์ที่นำมาใช้นั้นส่วนใหญ่จัดทำเองจากวัสดุง่าย ๆ และเหมาะสมกับกิจกรรมที่จัดสอน ซึ่งไม่ใช่ของมีค่าราคาแพง และเป็นของเก่าเกินไปที่จะนำมาใช้สอน รวมทั้งมีการสอนลูกเสือพร้อมกันในบริเวณเดียวกันทำให้ผู้สังเกตอึดอัดกับแบบ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความต้องการ ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่น ๆ ของครูผู้สอนลูกเสือ

1. เรื่องทั่ว ๆ ไปในกิจการลูกเสือ

1.1 การสอนลูกเสือในปัจจุบันนี้จำเป็นมากที่สุด เพราะทำให้เด็กรู้จักการมีระเบียบวินัย ความสามัคคี และการเสียสละ จึงจะเห็นได้จากการสอนลูกเสือ มีทุกระดับการศึกษาในระบบโรงเรียน แม้แต่การจัดอบรมลูกเสือชาวบ้านก็นำเอาหลักการของลูกเสือไปใช้ช่วยในการฝึกอบรมได้เป็นอย่างดี

1.2 วิชาลูกเสือควรเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาของชาติ มีการเรียนการสอนที่เป็นระบบ มีการให้คะแนนความสำคัญของวิชาลูกเสือเท่าเทียมกับวิชาอื่น ๆ วิชาลูกเสือจัดได้ว่าเป็นวิชาที่รวมความรู้ในทุก ๆ วิชาเข้าด้วยกันที่เด็กสามารถนำมาผสมผสาน และประมวลประสบการณ์ชีวิตมาคิดและใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

1.3 การสอนลูกเสือเป็นพื้นฐานที่จะช่วยให้เยาวชนรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ที่เด็กจะพึงกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อหมู่คณะ ต่อสังคมที่เด็กจะปฏิบัติได้ ตามความเหมาะสมกับวัยของเด็ก

1.4 ทุกโรงเรียนควรจัดให้มีการสอนลูกเสือ เพื่อฝึกอบรมเด็กให้มีความสามารถรอบตัว ทั้งควรจะได้จัดให้มีการสอนลูกเสือทุกระดับชั้นเรียน เพราะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนเอง

1.5 บางเขตไม่ค่อยเห็นความสำคัญของลูกเสือ เพราะงานลูกเสือเป็นงานที่ต้องเสียสละทางกาย ทางใจอย่างสูง แต่ผลตอบแทนไม่มี ระดับเขต ระดับโรงเรียนจึงทำไปตามหน้าที่ ซึ่งโดยแท้จริงแล้วทุกฝ่ายจะได้เห็นความสำคัญและช่วยกันส่งเสริมให้กิจกรรม และวิชาการของลูกเสือมีความเจริญก้าวหน้ามากกว่าที่เป็นเช่นทุกวันนี้ เพราะกิจการลูกเสือสอนให้คนเสียสละ มีความสามัคคี เป็นนักประชาธิปไตย

1.6 ควรจัดสอนลูกเสือตั้งแต่ระดับ ป. 1 เพื่อให้เด็ก ป. 1 มีพื้นฐานความรู้ของหลักสูตรลูกเสือคาถาควงที่ 1 อันจะช่วยให้มีความสะดวกในการเรียนการสอนในหลักสูตรคาถาควงที่ 2 ต่อไป

1.7 โรงเรียนควรให้ความสนใจ และส่งเสริมกิจกรรมของลูกเสืออย่างจริงจัง เพราะการที่เด็กได้เข้ารับการอบรมและเรียนวิชาลูกเสือนั้น เป็นการฝึกเด็กในหลาย ๆ ด้าน และนับว่าคุ้มค่า

1.8 ควรให้ลูกเสือไปบำเพ็ญประโยชน์ตามสถานที่แต่ละแห่ง เช่น เก็บขยะตามท้องถนน ช่วยลอกคูคลอง ช่วยเผยแพร่ข่าวสารความสภปรักตามแม่น้ำ ลำคลอง อันเป็นมอเกิดของเชื้อโรคต่าง ๆ แก่ชุมชน และออกแสดงผลร้ายที่เกิดจากความสภปรักต่อมวลชนในที่ต่าง ๆ

2. ครูใหญ่

2.1 ถ้าครูใหญ่ให้ความสนใจ สนับสนุน และให้กำลังใจเป็นอย่างดีแล้ว ผู้กำกับทุกคน จะทำงานได้ดีที่สุด

2.2 ครูใหญ่ควรมีการแต่งตั้งประธานคณะกรรมการลูกเสือขึ้นบริหารงานร่วมกับคณะกรรมการ และร่วมปรึกษาในบางครั้งที่มีความจำเป็น

2.3 ในกิจกรรมของลูกเสือ ผู้ที่สามารถทำให้กิจการลูกเสือเจริญก้าวหน้าขึ้นอยู่กับครูใหญ่เช่นกัน ถ้าครูใหญ่สนับสนุนกิจการลูกเสือจะเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างดี รวมทั้งยังเป็น ผู้ที่จะสนับสนุนให้ลูกเสือของโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับลูกเสือกลุ่มอื่นได้เป็นอย่างดีคืออีกด้วย

2.4 ผู้บริหารระดับสูงยังขาดความรู้ทางคานลูกเสือและขาดความรับผิดชอบที่จะจัดดำเนินการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสืออย่างจริงจัง

3. ผู้สอน

3.1 วิชาลูกเสือเป็นวิชาที่ประมวลประสบการณ์ชีวิตคนต่าง ๆ ดังนั้น ควรที่จะได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นวิชา ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปะศึกษา พลศึกษา อาจสรุปได้ว่า การเรียนลูกเสือเป็นเหมือนภาคปฏิบัติของเนื้อหาวิชาที่กล่าวมาข้างต้น

3.2 การสอนลูกเสือปัจจุบันที่ไม่ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วยมีสาเหตุจากวิชาลูกเสือไม่ได้กำหนดให้แน่นอนลงไปว่า ต้องเก็บคะแนนระหว่างปีเหมือนวิชาอื่น ๆ ถึงแม้จะสอนในชั่วโมงเรียน คะแนนกิจกรรมพิเศษ 20 คะแนนส่วนมากครูประจำชั้นเป็นคนให้ ซึ่งไม่ได้เอามาจากวิชาลูกเสือ

อีกประการหนึ่งครูวิชาลูกเสือก็คือครูสอนวิชาสามัญซึ่งมีชั่วโมงสอนเต็มที่อยู่แล้ว บางครั้งงานมากจนไม่สามารถจะเตรียมการสอนและสละเวลาให้ได้อย่างเต็มที่ ครูที่เป็นผู้นำควร ให้เป็นครูพิเศษ จะช่วยทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลสมเป้าหมาย

3.3 ในการสอนลูกเสือ จะกำหนดที่ของอาศัยผู้ร่วมงานเป็นอย่างมาก เพราะ ครูทุกคนมีความสามารถไม่เหมือนกัน เมื่อสอนวิชาลูกเสือก็จะใช้ความสามารถของตนช่วยกัน ไปคนละด้าน จะทำให้ลูกเสือไม่เบื่อต่อการเรียนการสอนของครู

3.4 การจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ของลูกเสือ ควรต้องเสนอเรื่องต่อประธาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกเสือเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการได้

3.5 ส่วนมากครูไม่ค่อยจะศรัทธาในกิจการลูกเสือนัก ที่สอนเพราะถูกบังคับ จากสายงานว่ามีหน้าที่ต้องสอน

3.6 เด็กมีจำนวนมาก ครูไม่เพียงพอ ที่สำคัญคือ ครูไม่ค่อยอุทิศเวลาของ ลูกเสือว่าให้สอนอะไรบ้าง ให้เครื่องเพลงอย่างเดียว

3.7 ควรฝึกระบบหมู่ให้เด็กระดับประถมมากกว่านี้ และควรฝึกอบรมเด็กอย่าง เอาจริงเอาจัง โดยที่ครูทุกคนควรช่วยเหลือกันด้วย

3.8 การได้รับความร่วมมือจากบุคคลระดับบริหารและเพื่อนผู้ร่วมงานมีน้อยมาก ทำให้บางครั้งเกิดความท้อแท้ แต่ที่ยังสอนอยู่เพราะเด็กสนใจและตั้งใจเรียนดี

3.9 ครูที่จะสอนลูกเสือในระดับประถมนี้ จะต้องเป็นครูที่รักเด็ก และเห็นแก่เด็ก เป็นผู้ที่เสียสละจริง ๆ จึงจะไถ่ผล และไม่มีปัญหาในการสอน เพราะในการสอนลูกเสือ ผู้สอน เท่านั้นที่จะทำให้เด็กสนุก และอยากเรียน เพราะกิจกรรมที่ครูจัดให้เหมาะสม และมีขั้นตอน จะทำให้เด็กชอบเรียน และไม่ขาดเรียนในชั่วโมงลูกเสือ

4. ผู้ปกครอง

4.1 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดี ใช้เวลาส่วนมากในการ ทำงาน ไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูกแม้แต่ในด้านการเรียน รวมทั้งชุดเครื่องแบบลูกเสือมีราคาแพงมาก

ขึ้นในปัจจุบัน ทำให้เด็กไม่มีเครื่องแบบลูกเสือหรือมีไม่ครบเป็นส่วนมาก

4.2 ผู้ปกครองส่วนมากมีใฝ่สนใจที่จะติดตามผล และไม่เข้าใจกิจกรรมของลูกเสือเท่าที่ควร จึงปล่อยให้เป็นการของโรงเรียน

4.3 ทางโรงเรียนควรได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าและประโยชน์ของลูกเสือเพิ่มขึ้น รวมทั้งควรได้ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของลูกเสือที่โรงเรียนจัดขึ้นตามโอกาสอันควร

5. ผู้เรียน

5.1 โรงเรียนยังปลูกฝังทัศนคติที่ดีได้ไม่เต็มที่ ซึ่งรวมถึงผลที่เด็กได้รับจากสิ่งแวดล้อมทั้งที่บ้านและโรงเรียน ตลอดจนความพร้อมของเด็กด้วย

5.2 ส่วนมากเด็กมีความสนใจ และความกระตือรือร้นที่จะเรียนลูกเสือ แต่ก็มีบางส่วนที่ไม่สนใจ และมีความเบื่อหน่ายต่อการเรียนลูกเสือสังเกตจากการหนีชั่วโมงเรียนลูกเสือสาเหตุอาจเป็นเพราะนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนลูกเสือ เนื่องจากไม่เห็นผลที่ได้รับโดยตรงเช่น เห็นเป็นคะแนนอย่างวิชาอื่น ๆ เด็กจึงคิดว่าจะเรียนหรือไม่ ไม่มีผลต่อการสอบได้สอบตก รวมทั้งพวกที่ไม่ชอบเรียนวิชาลูกเสือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ที่วางไว้ก็ไม่ถือว่าหรือมีผลอะไร ทำให้บุคคลอื่นเอาแบบอย่างอยู่เสมอ

5.3 เด็กจะสนใจมากน้อยขึ้นอยู่กับการจัดการสอนที่ดี และการสอนจะให้โดยลึกลับต้องจัดกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของเด็กอยู่เสมอ เช่น มีการพาลูกเสือไปร่วมกิจกรรมระหว่างกลุ่ม หรือระหว่างโรงเรียนด้วยกัน ควรมีการส่งเสริมการอยู่ค่ายพักแรมปีละ 1 ครั้ง อาจเป็นการศึกษานอกหรือในสถานที่ก็ได้

5.4 เด็กควรจะได้แต่งกายลูกเสือทุกครั้งเมื่อมีการเรียนวิชาลูกเสือ แต่เนื่องจากมีอุปสรรคทางด้านการเงิน จึงไม่สามารถจัดหาเครื่องแบบได้ รวมทั้งการจัดค่ายพักแรม ทางโรงเรียนสามารถจัดให้ได้แต่ในโรงเรียน ถ้าจัดนอกโรงเรียนจะมีเด็กไปกันน้อยมาก

5.5 เด็กกระตือรือร้นที่จะเรียนกับครูบางท่านเท่านั้น ส่วนใหญ่เด็กชอบร้องรำทำเพลงมากกว่า

6. งบประมาณ

6.1 กองลูกเสือของโรงเรียนไม่มั่งมีงบประมาณใด ๆ ช่วยเหลือ นอกจากเงินบำรุงกองลูกเสือที่เก็บจากลูกเสือเท่านั้น โดยเก็บจากลูกเสือคนละ 5 บาทต่อปี ผู้บังคับบัญชาคนละ 10 บาทต่อปี เมื่อได้เงินแล้วจัดส่วนหนึ่งส่งไปกองลูกเสือแห่งชาติ ที่เหลือนำมามอบให้ฝ่ายบริหารของโรงเรียน ซึ่งฝ่ายบริหารจะเป็นฝ่ายจ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือ

6.2 กองลูกเสือของโรงเรียนโดยทั่วไป หารรายได้เข้ากองลูกเสือโดยเก็บเงินที่เหลือจากการอยู่อาศัยหักแรมของลูกเสือแต่ละครั้ง เพื่อนำไปซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพิ่มเติม

6.3 บางโรงเรียนทางสมาคมผู้ปกครองจัดให้เองโดยทางโรงเรียนมิได้ขอรับรอง

7. อุปกรณ์

7.1 อุปกรณ์บางอย่างสามารถผลิตเองได้ บางอย่างจำเป็นต้องซื้อแต่ไม่มีทุนในการซื้อเพียงพอ ซึ่งการขาดอุปกรณ์ทำให้เด็กขาดความสนใจที่จะเรียนได้

7.2 กองลูกเสือของโรงเรียนมักขาดอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเก็บเงินบำรุงที่จะนำมาใช้จ่ายยังไม่เพียงพอ รวมทั้งอุปกรณ์บางอย่างมีราคาแพงทำให้สิ้นเปลืองมาก

7.3 วิทยากรแต่ละคนต่างเตรียมอุปกรณ์และศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้
อุปกรณ์เอง

7.4 ไม่มีห้องสำหรับเก็บอุปกรณ์ของลูกเสือ เพราะห้องต่าง ๆ ใช้เป็นห้องเรียนหมดทุกห้อง นอกจากนี้ไม่มีคณะกรรมการของฝ่ายลูกเสือคอยดูแลรับผิดชอบ

8. สถานที่

8.1 ไม่มีการวางแผนปรึกษาการใช้สถานที่ว่ากองใดจะใช้สถานที่ไหน

8.2 สถานที่ค่อนข้างคับแคบเกินไป เพราะเวลาสอนลูกเสือต้องอาศัยความเงี่ยมพอสมควรในการชี้แจงเรื่องต่าง ๆ แก่ลูกเสือ ถ้ามีชั่วโมงพลศึกษาสอนพร้อม ๆ กันสนามจะไม่พอสอน

8.3 บริเวณภายในสนามของโรงเรียนคับแคบเกินไป เพราะเวลาสอนจะมีอนุภาครากหรือเนตรนารีรวมกันในวันเดียวกันด้วย การสอนจึงต้องสลับสถานที่กัน คือ ถ้าอนุภาครากหรือเนตรนารีลงสนาม ลูกเสือจะสอนในห้องเรียนสลับกันไป

9. เวลา

9.1 ควรจัดสอนในวันที่ไม่มีวิชาหนัก

9.2 ควรจัดสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

9.3 การจัดสอนนอกเวลาเรียนเป็นการไม่สะดวก เพราะจะทำให้เสียเวลาของผู้นปกครองมาก

9.4 ในการจัดวิชาลูกเสือไว้ในหลักสูตรนั้น ควรพิจารณาให้เหมาะสมตามหลักสูตรว่าวิชาใดควรเรียนมาตน้อยเพียงใด

9.5 วิชาลูกเสือจะสัมพันธ์กันกับวิชาพลานามัยและสร้างเสริมลักษณะนิสัยมากกว่าวิชาอื่น ๆ แต่โดยส่วนรวมจะเกี่ยวข้องเกือบทุกวิชา

9.6 ไม่ควรจัดแทนวิชาใดวิชาหนึ่ง เพราะทุกวิชาล้วนสร้างเสริมความรู้และประสบการณ์ให้แก่เด็ก ควรจัดไว้เป็นวิชาเอกเทศ คือเพิ่มเป็นวิชาลูกเสือขึ้นอีก 1 วิชา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย